

DECIZIE

08 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței
Judecători

Valeriu Doagă,
Ala Cobăneanu, Galina Stratulat,
Oleg Sternioală, Iuliana Oprea

judecând recursurile declarate de către Umanet Dumitru, Umanet Ecaterina și Ghimp Viorel, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Moraru Vasile împotriva Primăriei satului Colonița, mun. Chișinău, Calancea Gheorghe, Ababii Pavel, Ababii Anatol, Baranov Ștefan, Cheptene Ion, Ghimp Viorel, Umanet Chiril, Umanet Efim, Stadnițchi Veaceslav, Pîntea Alexandra, Iurcu Grigore și Scurtu Vladimir cu privire la recunoașterea modului de partajare și transmitere a cotei-părți din patrimoniul Asociației Gospodăriilor Țărănești „Colonița” în proprietatea lui Moraru Vasile și Moraru Vera, stabilit în Actele de primire-transmitere din 16 martie 2011, recunoașterea dreptului de proprietate al lui Moraru Vasile asupra bunurilor transmise, cu dreptul înregistrării lor în modul prevăzut de legislația Republicii Moldova;

la acțiunea intervenienților principali Umanet Dumitru și Umanet Ecaterina împotriva lui Moraru Vasile, Primăria satului Colonița, mun. Chișinău, Ghimp Viorel, Ababii Pavel, Ababii Anatol, Baranov Ștefan, Cheptene Ion, Umanet Chiril, Umanet Efim, Stadnițchi Veaceslav, Pîntea Alexandra, Iurcu Grigore și Scurtu Vladimir cu privire la constatarea și declararea nulității procesului-verbal al Adunării Generale a reprezentanților și cotașilor deținători de cotă de avere din patrimoniul fostei Asociației Gospodăriilor Țărănești „Colonița” din 07 august 2007, constatarea și declararea nulității procesului-verbal al ședinței comisiei de partajare a averii din 10 martie 2008, recunoașterea după Umanet Ecaterina a dreptului de proprietate asupra cotei-părți;

la cererea de chemare în judecată a lui Ghimp Viorel împotriva Primăriei satului Colonița, mun. Chișinău, Comisiei de partajare a patrimoniului Asociației Gospodăriilor Țărănești „Colonița”, Ababii Pavel, Ababii Anatol, Baranov Ștefan, Cheptene Ion, Umanet Chiril, Umanet Efim, Stadnițchi Veaceslav, Pîntea Alexandra, Iurcu Grigore și Scurtu Vladimir cu privire la declararea nulității procesului-verbal al Adunării Generale a reprezentanților și cotașilor deținători de cotă de avere din patrimoniul fostei Asociației Gospodăriilor Țărănești „Colonița” din 07 august 2007, constatarea și declararea nulității procesului-verbal al ședinței comisiei de partajare a averii din 10 martie 2008;

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 03 decembrie 2015,

C O N S T A T Ă :

La 19.07.2010, reclamantul Moraru Vasile a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei satului Colonița și Calancea Gheorghe cu privire la declararea nulității procesului-verbal al Adunării Generale a reprezentanților și cotașilor deținători de cotă de avere din patrimoniul fostei AGȚ „Colonița” din 07 august 2007.

În motivarea acțiunii a indicat că, la Adunarea Generală a reprezentanților și cotașilor deținători de cotă de avere din patrimoniul fostei AGȚ „Colonița” din 07 august 2007, prin proces-verbal a fost formată comisia pentru partajarea averii proprietate comună pe cote părți din AGȚ „Colonița” în componența a 14 membri, dintre care 10 reprezentanți a 527 cotași cu bunuri în valoare de 12 073 000 lei din numărul total de 710 persoane, bunurile cărora constituie suma de 17 419 000 lei. Astfel, potrivit pct. 3 din procesul-verbal menționat, la momentul votării întru formarea comisiei, persoanele desemnate drept reprezentanți ai cotașilor nu au prezentat careva împuterniciri care ar certifica calitatea de reprezentant, existând contradicția de la art. 242 alin. (1) Cod civil.

La 27.10.2010, Moraru Vasile a depus cerere de completare a pretențiilor din acțiune, solicitând suplimentar repararea prejudiciului moral în sumă de 15 000 lei.

În motivarea cererii suplimentare a invocat că, potrivit procesului-verbal contestat, cei 10 membri ai comisiei desemnate se pretind a fi reprezentanții a 527 cotași din totalul de 710 persoane, iar primarul Calancea Gheorghe în mod unilateral reprezintă 183 persoane, însă în pofida neprezentării de către membrii comisiei a împuternicirilor de reprezentare, obligație ce urma a fi executată într-un termen de 7 zile, conform pct. 3 din procesul-verbal, comisia a desfășurat o activitate imensă în sensul împărțirii bunurilor ce constituie obiect al proprietății comune pe cote-părți a celor 710 cotași, aplicând criterii ilegale și discriminatorii.

Afirmă că, conform art. 249 Cod civil, actele juridice încheiate fără împuterniciri sunt nule, dacă persoana în interesul căreia sunt încheiate nu le confirmă.

Explică că, nu a confirmat actele juridice încheiate în numele lui, conform art. 365 Cod civil, or, împărțirea făcută fără participarea tuturor coproprietarilor este nulă, iar dreptul de proprietate privată al reclamantului asupra cotei-părți valorice din ansamblul de bunuri ce fac obiectul proprietății comune pe cote-părți este confirmat prin Certificatul de proprietate privată nr. 1 din 09 iunie 2009, însă în calitate sa de proprietar nu a fost invitat și nu a participat la lucrările comisiei, nu a manifestat acordul privind adoptarea deciziilor acesteia.

Argumentează că, de actul contestat a aflat în rezultatul tentativei intabulării în Registrul bunurilor imobile a proprietății sale atribuite conform certificatului de proprietate, astfel, procesul-verbal din 07 august 2007 este ilegal și nul, care nu cumulează acordul și consimțământul tuturor coproprietarilor.

Consideră că, prin acest act i s-a cauzat un prejudiciu considerabil moral, or, prin acesta i se încălcă drepturile de proprietate, limitându-i dreptul de dispoziție asupra patrimoniului de care dispune, iar în baza art. 250 Cod civil, are dreptul în a revendica prejudiciul din contul persoanelor ce au încheiat acte în numele său fără a dispune de împuterniciri.

Relevă că, în proces, potrivit încheierii expuse în procesul-verbal al ședinței de judecată din 27 octombrie 2010, a fost admisă intervenția accesorie a membrilor comisiei de partajare, desemnată prin procesul-verbal contestat din 07 august 2007 - Ababii Pavel, Ababii Anatol, Baranov Ștefan, Cheptene Ion, Ghimp Viorel,

Umaneț Chiril, Umaneț Efim, Stadnițchi Veaceslav, Pîntea Alexandra, Iurcu Grigore și Scurtu Vladimir.

Urmare a cererilor de concretizare formulate de către Moraru Vasile, prin încheierea protocolară din 08 octombrie 2013, a fost admisă intervenția principală în proces a lui Umaneț Dumitru și Umaneț Ecaterina conform cererii din 02 august 2013, dar și cererea de chemare în judecată prin care, Umaneț Dumitru și Umaneț Ecaterina au formulat pretenții proprii împotriva lui Moraru Vasile, Primăria satului Colonița, mun. Chișinău, Ghimp Viorel, Ababii Pavel, Ababii Anatol, Baranov Ștefan, Cheptene Ion, Umaneț Chiril, Umaneț Efim, Stadnițchi Veaceslav, Pîntea Alexandra, Iurcu Grigore și Scurtu Vladimir și prin care au solicitat anularea procesului-verbal al ședinței comisiei de partajare a averii din 10 martie 2008 și recunoașterea după Umaneț Ecaterina a dreptului de proprietate asupra cotei-părți de 50% din bunul imobil (căsuța de lemn), identificat cu numărul cadastral 0149206474.1, cotei-părți de 0,41% din bunul imobil (grajd 512 capete), identificat prin numărul cadastral 0149206375.08, asupra cotei-părți de 100% din stația electrică P-42-400, număr de inventar 1875, valoarea estimativă 590 lei, asupra cotei-părți de 100% din pompa ĂȚV-6-10-235 (fîntînă arteziană), număr de inventar 4198, valoarea estimativă 1 352 lei, recunoașterea după Umaneț Dumitru a dreptului de proprietate asupra cotei-părți de 50% din bunul imobil (punct de primire a laptelui), identificat cu numărul cadastral 0149206375.03, asupra cotei-părți de 30% din bunul imobil (porcărie, căsuță, etapa II), identificat cu numărul cadastral 0149206375.14, asupra cotei-părți de 6,46% din bunul imobil (bloc administrativ), identificat prin numărul cadastral 0149110045.01, asupra cotei-părți de 100% din pompa AiVI0-63-150 (fîntînă arteziană), număr de inventar 4099, valoarea estimativă 1 950 lei, asupra cotei-părți de 100% din împrăștiatorul de bălegar (cisternă), număr de inventar 3325, valoarea estimativă 1 866 lei, asupra cotei-părți de 100% din remorca GCB-8257, numărul de inventar 7910, valoarea estimativă 2 070 lei și asupra cotei-părți de 100% din remorca auto IP5, numărul de inventar 0298, valoarea estimativă 300 lei.

Urmare a cererilor de concretizare formulate de către Moraru Vasile, prin încheierea protocolară din 08 octombrie 2013, a fost admisă spre examinare concomitentă cu acțiunea lui Moraru Vasile și cererea reconvențională formulată de Ghimp Viorel împotriva Primăriei satului Colonița, mun. Chișinău, Comisiei de partajare a patrimoniului AGȚ Colonița, Ababii Pavel, Ababii Anatol, Baranov Ștefan, Cheptene Ion, Umaneț Chirii, Umaneț Efim, Stadnițchi Veaceslav, Pîntea Alexandra, Iurcu Grigore și Scurtu Vladimir, prin care a solicitat declararea nulității procesului-verbal al Adunării Generale a reprezentanților și cotașilor deținători de cotă de avere din patrimoniul fostei AGȚ „Colonița” din 07 august 2007 și constatarea și declararea nulității procesului-verbal al ședinței comisiei de partaj a averii din 10 martie 2008.

Prin încheierea Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 28 martie 2011, s-a confirmat tranzacția de împăcare, cu conținutul reglementat de părți. Procesul în pricina civilă la cererea lui Moraru Vasile împotriva Primăriei satului Colonița și Calancea Gheorghe, Ababii Pavel, Ababii Anatol, Baranov Ștefan, Cheptene Ion, Ghimp Viorel, Umaneț Chiril, Umaneț Efim, Stadnițchi Veaceslav, Pîntea Alexandra, Iurcu Grigore și Scurtu Vladimir cu privire la declararea nulității procesului-verbal al Adunării Generale a reprezentanților și cotașilor deținători de cotă de avere din patrimoniul fostei AGȚ „Colonița” din 07 august 2007 a fost încetat.

Prin încheierea Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 27 iunie 2011, a fost admisă cererea lui Moraru Vasile și emisă o încheiere suplimentară cu indicare bunurilor enunțate.

Prin încheierea Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 09 septembrie 2011, au fost corectate omisiunile admise în actele judecătorești.

Încheierile Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 28 martie 2011 și din 27 iunie 2011 au devenit definitive și irevocabile, iar Moraru Vasile le-a executat, intabulând în registre drepturile patrimoniale asupra bunurilor adjudecate, devenind proprietarul lor.

La 20.05.2014, Moraru Vasile a formulat o cerere suplimentară, prin care a solicitat recunoașterea dreptului de proprietate asupra obiectelor indicate în tranzacția de împăcare încheiată între Moraru Vasile și Primăria satului Colonița mun. Chișinău la data de 28 martie 2011. Actul judecătoresc privind recunoașterea dreptului de proprietate asupra obiectelor indicate în tranzacția de împăcare să servească temei pentru înregistrarea drepturilor de proprietate la OCT Chișinău.

La 11.08.2014, Umanet Dumitru și Umanet Ecaterina, prin reprezentanta lor Meșteșug Raisa, au formulat cerințe suplimentare, prin care au solicitat constatarea și declararea nulității procesului-verbal al Adunării Generale a reprezentanților și cotașilor deținători de cotă de avere din patrimoniul fostei AGȚ „Colonița” din 07 august 2007, constatarea și declararea nulității procesului-verbal al ședinței comisiei de partajare a averii din 10 martie 2008.

La 27.11.2014, Moraru Vasile a depus cererea de substituie/modificare a cerințelor, prin care a solicitat admiterea cererii și substituiea solicitărilor anterioare, recunoașterea modului de partajare și transmitere a cotei-părți din patrimoniul AGȚ „Colonița” în proprietatea lui Moraru Vasile și Moraru Vera, stabilit în Actele de primire-transmitere din 16 martie 2011 (asupra cotei-părți de 50% din bunul imobil (căsuța de lemn), identificat cu numărul cadastral 0149206474.01; cotei-părți de 0,41% din bunul imobil (grajd 512 capete), identificat prin numărul cadastral 0149206375.08; cotei-părți de 50% din bunul imobil (punct de primire a laptelui), identificat cu numărul cadastral 0149206375.03; asupra cotei-părți de 30% din bunul imobil (porcărie, căsuță, etapa II), identificat cu numărul cadastral 0149206375.14; asupra cotei-părți de 6,46%) din bunul imobil (bloc administrativ), identificat prin numărul cadastral 0149110045.01; asupra cotei-părți de 100% din stația electrică P- 42-400, număr de inventar 1875, valoarea estimativă 590 lei; asupra cotei-părți de 100% din pompa ĂȚV-6-10-235 (fântină arteziană), număr de inventar 4198, valoarea estimativă 1352 lei; asupra cotei-părți de 100% din împrăștiatorul de bălegar (cisternă), număr de inventar 3325, valoarea estimativă 1 866 lei și recunoașterea dreptului de proprietate al lui Moraru Vasile asupra bunurilor transmise, cu dreptul înregistrării lor în modul prevăzut de legislația Republicii Moldova.

Prin hotărîrea Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 29 iunie 2015, s-a admis cererea de chemare în judecată înaintată de către Moraru Vasile împotriva Primăriei satului Colonița, mun. Chișinău, Calancea Gheorghe, Ababii Pavel, Ababii Anatol, Baranov Ștefan, Cheptene Ion, Ghimp Viorel, Umanet Chiril, Umanet Efim, Stadnițchi Veaceslav, Pîntea Alexandra, Iurcu Grigore și Scurtu Vladimir.

S-a recunoscut dreptul de proprietate al lui Moraru Vasile asupra bunurilor cotă-parte din patrimoniul AGȚ „Colonița” partajate și transmise în proprietate conform actelor de primire-transmitere din 16 martie 2011, și anume: asupra cotei-

părți de 50% din bunul imobil (căsuța de lemn), identificat cu numărul cadastral 0149206474.01; cotei-părți de 0,41 % din bunul imobil (grajd 512 capete), identificat prin numărul cadastral 0149206375.08; cotei-părți de 50% din bunul imobil (punct de primire a laptelui), identificat cu numărul cadastral 0149206375.03; asupra cotei-părți de 30% din bunul imobil (porcărie, căsuță, etapa II), identificat cu numărul cadastral 0149206375.14; asupra cotei-părți de 6,46% din bunul imobil (bloc administrativ), identificat prin numărul cadastral 0149110045.01; asupra cotei-părți de 100 % din stația electrică P-42-400, număr de inventar 1875, valoarea estimativă 590 lei; asupra cotei-părți de 100% din pompa ĂȚV-6-10-235 (fântină arteziană), număr de inventar 4198, valoarea estimativă 1 352 lei; asupra cotei-părți de 100% din împrăștiatorul de bălegar (cisternă), număr de inventar 3325, valoarea estimativă 1 866 lei. Prezenta hotărâre servește drept temei asupra înregistrării drepturilor patrimoniale ale titularilor în Registrele corespunzătoare, ținute de autoritățile de specialitate.

Acțiunea intervenienților principali Umaneț Dumitru și Umaneț Ecaterina împotriva lui Moraru Vasile, Primăria satului Colonița, mun. Chișinău, Ghimp Viorel, Ababii Pavel, Ababii Anatol, Baranov Ștefan, Cheptene Ion, Umaneț Chiril, Umaneț Efim, Stadnițchi Veaceslav, Pîntea Alexandra, Iurcu Grigore și Scurtu Vladimir cu privire la constatarea și declararea nulității procesului-verbal al Adunării Generale a reprezentanților și cotașilor deținători de cotă de avere din patrimoniul fostei AGȚ „Colonița” din 07 august 2007, constatarea și declararea nulității procesului-verbal al ședinței comisiei de partajare a averii din 10 martie 2008, recunoașterea după Umaneț Ecaterina a dreptului de proprietate asupra cotei-părți, s-a respins ca neîntemeiată.

Cererea de chemare în judecată a lui Ghimp Viorel împotriva Primăriei satului Colonița, mun. Chișinău, Comisiei de partajare a patrimoniului AGȚ „Colonița”, Ababii Pavel, Ababii Anatol, Baranov Ștefan, Cheptene Ion, Umaneț Chiril, Umaneț Efim, Stadnițchi Veaceslav, Pîntea Alexandra, Iurcu Grigore și Scurtu Vladimir cu privire la declararea nulității procesului-verbal al Adunării Generale a reprezentanților și cotașilor deținători de cotă de avere din patrimoniul fostei AGȚ „Colonița” din 07 august 2007, constatarea și declararea nulității procesului-verbal al ședinței comisiei de partajare a averii din 10 martie 2008, s-a respins ca neîntemeiată.

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a invocat prevederile art. 320 Cod civil, art. 48 al Legii privind administrarea și deetatizarea proprietății publice nr. 121 din 04.05.2007, art. 29 alin. (1) lit. n) din Legea privind administrația publică locală nr. 436 din 28.12.2006, concluzionând că Moraru Vasile a dobândit dreptul de proprietate în condițiile legii, iar instanța nu are temei în a interveni.

La fel, instanța de fond a menționat că, deși Ghimp Viorel a contestat încheierile prin care a fost confirmată tranzacția de împăcare, în temeiul căroră Moraru Vasile și-a înregistrat dreptul de proprietate, iar instanța de recurs le-a anulat, aceasta din urmă nu s-a referit la termenul de depunere a recursului, prin ce s-ar crea premisa unei violări a art. 6 alin. (1) din Convenția Europeană, precum și faptul că prin actele judecătorești anulate, Moraru Vasile a fost lipsit de proprietatea sa, situația fiind pasibilă a fi tratată drept o violare a dreptului la proprietate garantat de art. 46 din Constituția RM și art. 1 Protocolul 1 al Convenției Europene.

Referitor la cererea intervenienților principali Umaneț Dumitru și Umaneț Ecaterina și cererea reconvențională a lui Ghimp Viorel, instanța de fond a statuat

că procesul-verbal din 07 august 2007, prin care a fost instituită comisia de partajare a averii, este conform prevederilor art. 48 al Legii privind administrarea și deetatizarea proprietății publice nr. 121 din 04.05.2007, iar legea nu instituie obligativitatea formării comisiei în funcție de careva împuterniciri de reprezentare, motiv din care prevederile art. 242, 246 și 249 Cod civil nu au incidență și nu afectează legalitatea actelor îndeplinite.

În acest sens, instanța de fond a constatat că comisia constituită și-a încetat activitatea, actele de partajare au fost aprobate prin act administrativ, care nu a fost contestat și anulat.

Referitor la cerința lui Umaneț Dumitru și Umaneț Ecaterina privind recunoașterea dreptului de proprietate, instanța a statuat că aceștea au primit cota sa de avere în baza de construcție și atelierul de reparație, iar revendicarea exercitată prin cererea de intervenție este neîntemeiată.

Considerînd ilegală hotărîrea instanței de fond, la 27.07.2015 și 18.11.2015, Umaneț Dumitru și Umaneț Ecaterina au atacat-o cu apel, solicitînd admiterea apelului, casarea hotărîrii Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău din 29 iunie 2015 și emiterea unei noi hotărîri prin care să fie admisă acțiunea lor și respinsă cererea de chemare în judecată înaintată de Moraru Vasile.

În motivarea apelului, apelanții au invocat netemeinicia și ilegalitatea hotărîrii instanței de fond, deoarece contravine normelor de drept material și procedural, iar la adoptarea ei nu au fost pe deplin constatate și elucidate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii.

Tot la 27.07.2015 și 18.11.2015 a contestat cu apel hotărîrea instanței de fond și Ghimp Viorel, solicitînd admiterea apelului, casarea hotărîrii Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău din 29 iunie 2015 și emiterea unei noi hotărîri prin care să fie respinsă cererea de chemare în judecată înaintată de Moraru Vasile și să fie admisă acțiunea sa.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 03 decembrie 2015, apelurile depuse de către Umaneț Dumitru, Umaneț Ecaterina și Ghimp Viorel au fost respinse, iar hotărîrea Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău din 29 iunie 2015 a fost menținută.

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a conchis că motivele invocate de apelant nu și-au găsit reflectare de fapt în probele acumulate la materialele dosarului, iar argumentele formulate în cererea de apel sunt neîntemeiate.

Totodată, instanța de apel a indicat că, prima instanță a dat o apreciere obiectivă și justă probelor administrate, a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii și corect a aplicat normele de drept material și procedural și în consecință a adoptat o hotărîre legală și întemeiată.

Invocînd ilegalitatea deciziei instanței de apel, la 02 februarie 2016, Umaneț Dumitru și Umaneț Ecaterina au depus cerere de recurs împotriva acesteia, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 03 decembrie 2015 și a hotărîrii Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău din 29 iunie 2015 și pronunțarea unei noi hotărîri de admitere a acțiunii înaintate de Umaneț Dumitru și Umaneț Ecaterina și a acțiunii înaintate de Ghimp Viorel și respingerea cererii de chemare în judecată înaintată de Moraru Vasile.

În motivarea recursului, recurenții au invocat că nu au primit răspuns la motivele indicate în cererea de apel, concluziile expuse sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii, au fost interpretate eronat normele de drept material.

Totodată, mai invocă recurenții că instanța de apel nu a constatat și elucidat

toate circumstanțele care au importanță pentru justa soluționare a litigiului.

La 21.03.2016, Moraru Vasile a depus referință pe marginea recursului declarat de Umanet Dumitru și Umanet Ecaterina, prin care și-a manifestat dezacordul cu argumentele acestuia și a solicitat respingerea lui.

La 28 martie 2015, Ghimp Viorel la fel a depus cerere de recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 03 decembrie 2015, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 03 decembrie 2015 și a hotărîrii Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău din 29 iunie 2015 și emiterea unei noi hotărîri prin care cererea de chemare în judecată a lui Moraru Vasile să fie respinsă integral, iar acțiunea sa și cererea depusă de Umanet Dumitru și Umanet Ecaterina privind recunoașterea dreptului de proprietate să fie admise integral.

În motivarea recursului, recurentul dat a invocat încălcarea esențială și aplicarea eronată a normelor de drept material.

În speță, a menționat că instanțele de judecată nu au aplicat normele materiale care urmau a fi aplicate în corespundere cu argumentele și considerațiile formulate în cererea sa privind anularea actelor juridice solicitate.

La 25.04.2016 Moraru Vasile a depus referință pe marginea recursului declarat de Ghimp Viorel, prin care a invocat tardivitatea și netemeinicia lui și a solicitat declararea ambelor recursuri declarate ca inadmisibile.

Potrivit prevederilor art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale.

(2) Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

La caz, Curtea de Apel Chișinău a emis decizia contestată la 03 decembrie 2015 (f.d. 31, vol. III), iar la 12.01.2016 a fost expediată părților (f.d. 59, vol. III).

Umanet Dumitru și Umanet Ecaterina a depus cererea de recurs la 02.02.2016 (f.d. 63, vol. III), respectiv Colegiul consideră recursul declarat în termen.

Referitor la recursul declarat de Ghimp Viorel, la materialele cauzei este anexată dovada că a făcut cunoștință cu materialele cauzei, inclusiv decizia instanței de apel, la 01.02.2016 (f.d. 61, vol. III), iar recursul a fost depus la 28.03.2016.

Prin urmare, instanța de recurs conchide că și recursul lui Ghimp Viorel este declarat în termen.

Potrivit art. 440 alin. (2) CPC, recursurile declarate de Umanet Dumitru, Umanet Ecaterina și Ghimp Viorel au fost declarate admisibile și fixate spre examinare într-un complet din 5 judecători.

Potrivit art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Judecînd recursurile declarate împotriva deciziei date în instanța de apel și verificînd, în limitele invocate în recursuri și în baza referințelor depuse de intimat, legalitatea deciziei atacate, Colegiul conchide că recursurile declarate urmează să fie admise, pornind de la următoarele.

În conformitate cu art. 445 alin (1) lit. b) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, pronunțînd o nouă hotărîre.

În conformitate cu art. 239-240 CPC, hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. La adoptarea hotărîrii, instanța judecătorească, în limitele pretențiilor invocate, apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii, care au fost sau nu stabilite, caracterul

raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea acțiunii.

În acest sens, Colegiul atenționează că norma de drept indicată impune instanței de judecată exigențe privind studierea minuțioasă a situației de fapt a chestiunii supuse judecării și încadrarea corectă de drept.

Astfel, potrivit materialelor cauzei, Colegiul constată cu certitudine că, Moraru Vasile a depus cerere de chemare în judecată, prin care, după mai multe modificări, a solicitat în final recunoașterea modului de partajare și transmitere a cotei-părți din patrimoniul AGȚ „Colonița” în proprietatea lui Moraru Vasile și Moraru Vera, stabilit în Actele de primire-transmitere din 16 martie 2011 (asupra cotei-părți de 50% din bunul imobil (căsuța de lemn), identificat cu numărul cadastral 0149206474.01; cotei-părți de 0,41% din bunul imobil (grajd 512 capete), identificat prin numărul cadastral 0149206375.08; cotei-părți de 50% din bunul imobil (punct de primire a laptelui), identificat cu numărul cadastral 0149206375.03; asupra cotei-părți de 30% din bunul imobil (porcărie, căsuță, etapa II), identificat cu numărul cadastral 0149206375.14; asupra cotei-părți de 6,46%) din bunul imobil (bloc administrativ), identificat prin numărul cadastral 0149110045.01; asupra cotei-părți de 100% din stația electrică P- 42-400, număr de inventar 1875, valoarea estimativă 590 lei; asupra cotei-părți de 100% din pompa ĂȚV-6-10-235 (fântină arteziană), număr de inventar 4198, valoarea estimativă 1352 lei; asupra cotei-părți de 100% din împrăștiitorul de bălegar (cisternă), număr de inventar 3325, valoarea estimativă 1 866 lei și recunoașterea dreptului de proprietate al lui Moraru Vasile asupra bunurilor transmise, cu dreptul înregistrării lor în modul prevăzut de legislația Republicii Moldova.

Intervenienții principali Umaneț Dumitru și Umaneț Ecaterina au formulat pretenții proprii împotriva lui Moraru Vasile, Primăria satului Colonița, mun. Chișinău, Ghimp Viorel, Ababii Pavel, Ababii Anatol, Baranov Ștefan, Cheptene Ion, Umaneț Chiril, Umaneț Efim, Stadnițchi Veaceslav, Pîntea Alexandra, Iurcu Grigore și Scurtu Vladimir și prin care au solicitat în final constatarea și declararea nulității procesului-verbal al Adunării Generale a reprezentanților și cotașilor deținători de cotă de avere din patrimoniul fostei AGȚ „Colonița” din 07 august 2007, constatarea și declararea nulității procesului-verbal al ședinței comisiei de partajare a averii din 10 martie 2008 și recunoașterea după Umaneț Ecaterina a dreptului de proprietate asupra cotei-părți de 50% din bunul imobil (căsuța de lemn), identificat cu numărul cadastral 0149206474.1, cotei-părți de 0,41% din bunul imobil (grajd 512 capete), identificat prin numărul cadastral 0149206375.08, asupra cotei-părți de 100% din stația electrică P-42-400, număr de inventar 1875, valoarea estimativă 590 lei, asupra cotei-părți de 100% din pompa ĂȚV-6-10-235 (fântină arteziană), număr de inventar 4198, valoarea estimativă 1 352 lei, recunoașterea după Umaneț Dumitru a dreptului de proprietate asupra cotei-părți de 50% din bunul imobil (punct de primire a laptelui), identificat cu numărul cadastral 0149206375.03, asupra cotei-părți de 30% din bunul imobil (porcărie, căsuță, etapa II), identificat cu numărul cadastral 0149206375.14, asupra cotei-părți de 6,46% din bunul imobil (bloc administrativ), identificat prin numărul cadastral 0149110045.01, asupra cotei-părți de 100% din pompa AiV10-63-150 (fântină arteziană), număr de inventar 4099, valoarea estimativă 1 950 lei, asupra cotei-părți de 100% din împrăștiitorul de bălegar (cisternă), număr de inventar 3325, valoarea estimativă 1 866 lei, asupra cotei-părți de 100% din remorca GCB-8257, numărul de inventar 7910, valoarea estimativă 2 070 lei și asupra cotei-părți de 100% din

remorca auto IP5, numărul de inventar 0298, valoarea estimativă 300 lei.

Ghimp Viorel a înaintat acțiune reconvențională împotriva Primăriei satului Colonița, mun. Chișinău, Comisiei de partajare a patrimoniului AGȚ Colonița, Ababii Pavel, Ababii Anatol, Baranov Ștefan, Cheptene Ion, Umaneț Chirii, Umaneț Efim, Stadnițchi Veaceslav, Pîntea Alexandra, Iurcu Grigore și Scurtu Vladimir, prin care a solicitat declararea nulității procesului-verbal al Adunării Generale a reprezentanților și cotașilor deținători de cotă de avere din patrimoniul fostei AGȚ „Colonița” din 07 august 2007 și constatarea și declararea nulității procesului-verbal al ședinței comisiei de partaj a averii din 10 martie 2008.

Prin hotărîrea Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău din 29 iunie 2015, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 03 decembrie 2015, acțiunea lui Moraru Vasile a fost admisă în sensul declarat, iar acțiunea intervenienților principali Umaneț Dumitru și Umaneț Ecaterina și acțiunea reconvențională a lui Ghimp Viorel au fost respinse ca neîntemeiate.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră ilegale decizia instanței de apel și hotărîrea instanței de fond, pornind de la următoarele.

La examinarea litigiului atât instanța de fond, cât și cea de apel au apreciat greșit probele și înscrisurile administrate la caz, fapt care a condus la aplicarea eronată a normelor de drept material, și în consecință, au adoptat hotărîri neîntemeiate și ilegale.

Totodată, în speța dată sunt stabilite fapte suficiente pentru a da o soluție nouă de respingere a acțiunii lui Moraru Vasile și de admitere a acțiunii lui Ghimp Viorel și partial a acțiunii lui Umaneț Dumitru și Umaneț Ecaterina.

Astfel, în baza procesului-verbal din 07.08.2007 al Adunării reprezentanților și deținătorilor cotelor de avere din patrimoniul fostei AGȚ „Colonița”, a fost demarată procedura de împărțire a averii fostei gospodării și constituită comisia de partajare a averii alcătuită din 14 membri (f.d 4-5, vol. I).

Conform pct. 3 al procesului-verbal nominalizat, persoanele care au declarat că reprezintă interesul anumitor grupuri de cotași, au fost obligate să prezinte în termen de o săptămână Comisiei de validare, procurile și certificatele de proprietate ale cotelor valorice deținute.

În acest sens, la materialele cauzei lipsesc probe care ar confirma respectarea condiției date, or, așa-numiții lideri ai grupurilor formate, nu s-au conformat prescrierilor adunării generale a cotașilor din 07.08.2007 și nu au prezentat procurile de reprezentare a cotașilor din grupurile sale.

Potrivit art. 242 alin. (1) Cod civil, un act juridic poate fi încheiat personal sau prin reprezentant. Împuternicirile reprezentantului rezultă din lege, din act juridic sau din împrejurările în care acționează.

Potrivit art. 246 alin. (1) Cod civil, acordarea împuternicirilor se efectuează prin exprimarea voinței față de persoana care se împuternicește sau față de terț în a cărui privință va avea loc reprezentarea.

În conformitate cu prevederile art. 249 alin. (1) Cod civil, dacă o persoană încheie un act juridic în numele unei alte persoane fără a avea împuterniciri pentru reprezentare sau cu depășirea împuternicirilor, actul juridic produce efecte pentru reprezentat numai în cazul în care acesta îl confirmă ulterior. În acest caz, actul juridic poate fi confirmat atât expres, cât și prin acțiuni concludente.

Prin urmare, în lipsa împuternicirilor acordate de către cotași liderilor de grup, comisia de departajare a fost creată cu încălcarea normelor legale, or, astfel au fost neglijate drepturile și interesele tuturor deținătorilor cotelor valorice.

În același timp, în procesul-verbal contestat din 07.08.2007, este menționat că la adunare au fost prezenți reprezentanții a 527 de cotași, care dețin 12 073 000 lei avere, din totalul de 710 cotași cu o avere de 17 419 000 lei. Respectiv, instanța de recurs menționează că nu este nici o dovadă despre numele și prenumele fiecărui participant la această adunare confirmată prin semnătură, locul și ora efectuării adunării, precum și a mențiunilor despre înștiințarea tuturor deținătorilor de cotă valorică privind convocarea adunării și ordinea de zi.

În conformitate cu prevederile art. 347 alin. (2) Cod civil, modul de folosire a bunului comun se stabilește prin acordul coproprietarilor sau, în caz de divergențe, prin hotărâre judecătorească în baza unei aprecieri echitabile a intereselor tuturor coproprietarilor.

Prin urmare, la stabilirea comisiei de departajare a bunurilor proprietate-comună a cotașilor, o parte din coproprietari nu au participat și nici nu au fost reprezentați în mod legal pentru a decide asupra chestiunii date.

Din analiza procesului-verbal din 07.08.2007, s-a constatat că figurează ca reprezentanți a cotașilor (lideri de grupuri) după cum urmează: Umaneț Chiril - reprezintă 63 persoane, cota-valorică – 1 408 000 lei; Umaneț Efim - reprezintă 41 persoane, cota-valorică - 902 000 lei; Baranov Stepan - reprezintă 30 persoane, cota-valorică 600 000 lei; Cheptene Ion - reprezintă 19 persoane, cota-valorică – 608 000 lei; Ghimp Viorel - reprezintă 69 persoane, cota-valorică 1 900 000 lei; Andriesi Valeriu - reprezintă 152 persoane, cota-valorică – 2 152 000 lei; Ababii Pavel - reprezintă 90 persoane, cota-valorică – 2 301 000 lei; Blanovschii Tudor - reprezintă 4 persoane, cota-valorică 241 000 lei; Ababii Anatolii - reprezintă 8 persoane, cota-valorică 236 000 lei; Cotași 10 persoane, cota-valorică - 165 000 lei.

Însă conform procesului-verbal al ședinței comisiei de partajare a averii din 10.03.2008, au fost atribuite bunuri în clădiri și edificii unor grupuri inexistente la data întocmirii procesului-verbal din 07.08.2007,

Or, din analiza proceselor-verbale litigioase, se observă neconcordanța grupurilor pe durata împărțirii și stabilirii modului de atribuire a averii comune, apariția unor noi lideri și grupuri cu cotași noi.

În acest sens, Colegiul relevă prevederile art. 351 alin. (1) Cod civil, potrivit cărora în privința bunurilor proprietate comună pe cote-părți nu se pot încheia acte de dispoziție decât cu acordul tuturor coproprietarilor.

Mai mult ca atât, potrivit art. 365 alin. (2) Cod civil, împărțirea făcută fără participarea tuturor coproprietarilor este lovită de nulitate absolută.

Această normă conține o cauză specială de nulitate absolută a actului de împărțire. Actul de împărțire este considerat un act de dispoziție, la încheierea căruia conform prevederilor art. 351 alin. (1) Cod civil, trebuie să fie acordul tuturor coproprietarilor, iar potrivit art. 357 alin. (3) Cod civil, împărțirea poate fi făcută prin înțelegere a părților sau prin hotărâre judecătorească.

În același timp, Colegiul menționează că, la adoptarea soluției, de către instanța de apel a fost făcut trimitere la decizia Consiliului sătesc Colonița nr. 2/3 din 16.03.2011 cu privire la aprobarea modului și mărimii cotei valorice a bunurilor agricole imobile atribuite la privatizare, statuând că Moraru Vasile a dobândit dreptul de proprietate în condițiile legii. Or, decizia în cauză a fost anulată prin hotărâre judecătorească irevocabilă (decizia Curții de Apel Chișinău din 01.10.2015

și încheierea Curții Supreme de Justiție din 03.02.2016) și respectiv nu poate fi reținută ca probă pertinentă cauzei.

La fel, instanța de recurs menționează că, deși încheierile prin care a fost confirmată tranzacția de împăcare și care au servit ca temei de înregistrare a drepturilor de proprietate a lui Moraru Vasile, au fost anulate prin decizia irevocabilă a Curții de Apel Chișinău din 11.04.2013, instanțele ierarhic inferioare în motivarea hotărârilor au invocat aplicabilitatea directă a prevederilor CEDO, aducând critici unei hotărâri judecătorești irevocabile.

Colegiul consideră că instanțele ierarhic inferioare au aplicat eronat normele de drept material la stabilirea legalității proceselor-verbale contestate, în speță a prevederilor art. 29 alin. (1) lit. n) din Legea privind administrația publică locală nr. 436 din 28.12.2006 și art. 48 alin. (2) din Legea privind administrarea și deetatizarea proprietății publice nr. 121 din 04.05.2007.

Potrivit art. 29 alin. (1) lit. n) din Legea privind administrația publică locală nr. 436 din 28.12.2006, pornind de la domeniile de activitate ale autorităților administrației publice locale de nivelul întâi, stabilite la art.4 alin.(1) din Legea privind descentralizarea administrativă, primarul reprezintă colectivitatea locală în relațiile cu alte autorități publice, persoane fizice sau juridice din țară sau din străinătate, precum și în instanțele judecătorești, în condițiile legii; semnează actele și contractele încheiate în numele colectivității locale, cu excepțiile prevăzute de lege.

Potrivit art. 48 alin. (2) din Legea privind administrarea și deetatizarea proprietății publice nr. 121 din 04.05.2007, în cazul în care întreprinderea agricolă a încetat să funcționeze fără a fi lichidată în modul stabilit de legislație și/sau nu a finalizat repartizarea bunurilor către deținătorii de cote valorice, primăria instituie o comisie de reorganizare sau de lichidare care se învestește cu funcțiile și obligațiile comisiei de privatizare a bunurilor întreprinderii agricole.

Pornind de la prevederile legale enunțate, Colegiul constată că acestea nu sunt aplicabile speței, deoarece nu primăria a instituit comisia de departajare la 07.08.2007, ci Adunarea Generală a reprezentanților și cotașilor deținători de cotă avere din patrimoniul fostei AGȚ „Colonița”.

Mai mult ca atât, norma menționată reglementează crearea de către primărie a comisiei de reorganizare sau de lichidare care se învestește cu funcțiile și obligațiile comisiei de privatizare a bunurilor întreprinderii agricole, pe când în situația din speță a fost creată comisia de departajare (împărțire în natură) a bunurilor proprietate comună.

În acest sens, Colegiul conchide că acțiunea lui Moraru Vasile privind recunoașterea modului de partajare și transmitere a cotei-părți din patrimoniul AGȚ „Colonița” în proprietatea lui Moraru Vasile și Moraru Vera, stabilit în Actele de primire-transmitere din 16 martie 2011 și recunoașterea dreptului de proprietate al lui Moraru Vasile asupra bunurilor transmise, cu dreptul înregistrării lor în modul prevăzut de legislația Republicii Moldova, este neîntemeiată, deoarece toate actele care au stat la demararea acestei proceduri de departajare au fost adoptate cu încălcarea procedurii legale.

Totodată, instanța de recurs conchide că acțiunea înaintată de Ghimp Viorel privind declararea nulității procesului-verbal al Adunării Generale a reprezentanților și cotașilor deținători de cotă de avere din patrimoniul fostei AGȚ „Colonița” din 07 august 2007 și a procesului-verbal al ședinței comisiei de partaj a averii din 10 martie 2008, precum și acțiunea lui Umanet Dumitru și Umanet

Ecaterina ce vizează aceste pretenții, este întemeiată și urmează a fi admisă, deoarece, după cum s-a constatat supra, actele contestate au fost adoptate cu încălcarea normelor legale.

În ceea ce ține de acțiunea lui Umanet Dumitru și Umanet Ecaterina privind recunoașterea dreptului de proprietate asupra cotei-părți din bunurile proprietate comună, Colegiul o consideră lipsită de suport legal, or, însăși actele care au stat la baza demarării acestei proceduri de departajare au fost viciate, fapt invocat de reclamantii în cauză, respectiv cerința de recunoaștere a dreptului de proprietate este contrară cerinței de recunoaștere a nulității actelor care generează acest drept.

Astfel, instanța de recurs concluzionează că soluția instanțelor ierarhic inferioare este ilegală.

Urmare a celor constatate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit ajunge la concluzia de a admite recursurile, de a casa decizia Curții de Apel Chișinău din 03 decembrie 2015 și hotărîrea Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 29 iunie 2015 și de a adopta o hotărîre nouă de respingere integrală a acțiunii lui Moraru Vasile privind recunoașterea modului de partajare și transmitere a cotei-părți din patrimoniul AGȚ „Colonița” în proprietatea lui Moraru Vasile și Moraru Vera, stabilit în Actele de primire-transmitere din 16 martie 2011 și recunoașterea dreptului de proprietate al lui Moraru Vasile asupra bunurilor transmise, cu dreptul înregistrării lor în modul prevăzut de legislația Republicii Moldova și de admitere a acțiunii lui Gimp Viorel și parțial a acțiunii lui Umanet Dumitru și Umanet Ecaterina în partea declararea nulității procesului-verbal al Adunării Generale a reprezentanților și cotașilor deținători de cotă de avere din patrimoniul fostei AGȚ „Colonița” din 07 august 2007 și a procesului-verbal al ședinței comisiei de partaj a averii din 10 martie 2008, în rest acțiunea lui Umanet Dumitru și Umanet Ecaterina privind recunoașterea dreptului de proprietate asupra cotei-părți din bunurile proprietate comună, urmează să fie respinsă.

Ținând cont de cele expuse, în baza art. 445 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă al RM, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Se admit recursurile declarate de Umanet Dumitru, Umanet Ecaterina și Gimp Viorel.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 03 decembrie 2015 și hotărîrea Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 29 iunie 2015 și se adoptă o hotărîre nouă, după cum urmează.

Se respinge ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată a lui Moraru Vasile împotriva Primăriei satului Colonița, mun. Chișinău, Calancea Gheorghe, Ababii Pavel, Ababii Anatol, Baranov Ștefan, Cheptene Ion, Gimp Viorel, Umanet Chiril, Umanet Efim, Stadnițchi Veaceslav, Pîntea Alexandra, Iurcu Grigore și Scurtu Vladimir cu privire la recunoașterea modului de partajare și transmitere a cotei-părți din patrimoniul Asociației Gospodăriilor Țărănești „Colonița” în proprietatea lui Moraru Vasile și Moraru Vera, stabilit în Actele de primire-transmitere din 16 martie 2011, recunoașterea dreptului de proprietate al lui Moraru Vasile asupra bunurilor transmise, cu dreptul înregistrării lor în modul prevăzut de legislația Republicii Moldova.

Se admite integral cererea de chemare în judecată a lui Ghimp Viorel împotriva Primăriei satului Colonița, mun. Chișinău, Comisiei de partajare a patrimoniului Asociației Gospodăriilor Țărănești „Colonița”, Ababii Pavel, Ababii Anatol, Baranov Ștefan, Cheptene Ion, Umaneț Chiril, Umaneț Efim, Stadnițchi Veaceslav, Pîntea Alexandra, Iurcu Grigore și Scurtu Vladimir și parțial acțiunea intervenienților principali Umaneț Dumitru și Umaneț Ecaterina împotriva lui Moraru Vasile, Primăria satului Colonița, mun. Chișinău, Ghimp Viorel, Ababii Pavel, Ababii Anatol, Baranov Ștefan, Cheptene Ion, Umaneț Chiril, Umaneț Efim, Stadnițchi Veaceslav, Pîntea Alexandra, Iurcu Grigore și Scurtu Vladimir.

Se declară nul procesul-verbal al Adunării Generale a reprezentanților și cotașilor deținători de cotă de avere din patrimoniul fostei AGȚ „Colonița” din 07 august 2007 și procesul-verbal al ședinței comisiei de departajare a averii din 10 martie 2008.

În rest acțiunea lui Umaneț Dumitru și Umaneț Ecaterina privind recunoașterea dreptului de proprietate asupra cotei-părți din bunurile proprietate comună, se respinge ca neîntemeiată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței

Valeriu Doagă

Judecători

Ala Cobănenau

Galina Stratulat

Oleg Sternioală

Iuliana Oprea